

**НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВОДНОГО ГОСПОДАРСТВА ТА
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ**

Навчально-науковий інститут будівництва та архітектури

03-10-98S

СИЛАБУС SYLLABUS	Основи пожежної безпеки Fundamentals of fire safety	
Шифр за ОП Code in Degree Programme	ФП.20	
Освітній рівень Level of Education	бакалаврський (перший) Bachelor's (first)	
Галузь знань Field of Knowledge	26	Цивільна безпека Civil safety
Спеціальність Field of Study	263	Цивільна безпека Civil safety
Освітня програма Degree Programme	Охорона праці Occupational safety and health	

РІВНЕ – 2023

Силабус навчальної дисципліни «Основи пожежної безпеки» для здобувачів вищої освіти першого ступеня «бакалавр», які навчаються за освітньо-професійною програмою «Охорона праці» спеціальності 263 «Цивільна безпека». Рівне. НУВГП. 2023. 13 стор.

ОПП на сайті університету: <https://cutt.ly/H8tnMxF>

Розробник силабусу:

Кусковець С.Л., канд. техн. наук, доцент, доцент кафедри охорони праці та безпеки життєдіяльності

Силабус схвалений на засіданні кафедри
Протокол № 14 від «28» березня 2023 року

Завідувач кафедри охорони праці та безпеки життєдіяльності:
Кухнюк О.М., канд. техн. наук, доцент.

Керівник освітньої програми:
Шаталов О.С., канд. с.-г. наук, доцент

Схвалено науково-методичною радою з якості ННІ будівництва та архітектури
Протокол № 5 від «04» квітня 2023 року

Голова науково-методичної ради з якості ННІБА: Макаренко Р.М., канд. техн. наук, доцент.

Попередня версія силабусу **03-10-55S**

© Кусковець С.Л., 2023
© НУВГП, 2023

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	
Основи пожежної безпеки	
ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ	
Ступінь освіти	Бакалавр
Освітня програма	Охорона праці
Спеціальність	263 Цивільна безпека
Рік навчання, семестр	Денна форма: 3-й, 6-й Заочна форма навчання: 4-й, 8-й
Кількість кредитів	4
Лекції:	Денна форма: 26 год. Заочна форма навчання: 2 год.
Практичні заняття:	Денна форма: 16 год. Заочна форма навчання: 12 год.
Самостійна робота:	Денна форма: 78 год. Заочна форма навчання: 106 год.
Курсова робота:	Ні
Форма підсумкового контролю	Залік
Форма навчання	Денна, заочна, дистанційна

Мова викладання

Державна

ІНФОРМАЦІЯ ПРО РОЗРОБНИКА

Лектор

Кусковець Сергій Леонідович, доцент,
кандидат технічних наук, доцент кафедри
охорони праці та безпеки життєдіяльності

Вікіситет

<https://cutt.ly/FgFvirs>

Канали комунікацій

s.l.kuskovets@nuwm.edu.ua

<https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=2399>

ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Мета та завдання

Мета вивчення дисципліни полягає у комплексному забезпеченні пожежної безпеки підконтрольних об'єктів.

Завдання навчальної дисципліни: володіння знаннями про основні причини пожеж та їх наслідки; правильне і ефективне застосування пожежної техніки та обладнання, первинних засобів гасіння пожеж; вміння застосовувати нормативно-правові акти з пожежної безпеки для здійснення нагляду та контролю протипожежного стану суб'єктів господарювання; вміння оцінювати пожежну небезпеку суб'єктів господарювання та визначати необхідність їх оснащення системами протипожежного захисту, організації пожежної охорони та пожежно-технічних комісій.

Посилання на розміщення навчальної дисципліни на навчальній платформі Moodle, на платформі освітніх програм та їхніх освітніх компонентів

<https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=2399>

Передумови вивчення (місце навчальної дисципліни в структурно-логічній схемі)

Вивченню навчальної дисципліни передують: Безпека життєдіяльності та домедична допомога; Правові основи цивільної безпеки; Теорія горіння та вибуху; Системи контролю небезпечних та шкідливих виробничих факторів; Безпека експлуатації будівель та споруд

Компетентності

ЗК-9. Навики здійснення безпечної діяльності.

ЗК-10. Прагнення до збереження навколишнього середовища.

ПК-5. Здатність організувати нагляд (контроль) за додержанням вимог законодавства у сфері цивільного захисту, техногенної безпеки.

ПК-9. Здатність до розуміння механізму процесів горіння і вибуху, обставин, дій та процесів, що спричиняють виникнення надзвичайної ситуації.

ПК-15. Готовність до застосування та експлуатації технічних систем захисту від негативного впливу небезпечних чинників

надзвичайної ситуації, дії небезпечних і шкідливих виробничих чинників.

ПК-16. Здатність до організації безпечної експлуатації техніки, устаткування, спорядження у сфері професійної діяльності.

ПКс-23. Здатність під час участі у проведенні експертизи виявляти порушення, які створюють загрозу життю і здоров'ю працівників або можуть призвести до аварії.

ПКс-24. Здатність аналізувати відповідність інженерно-технічних рішень в будівлях, спорудах, обладнанні, устаткуванні нормативним вимогам протипожежного стану.

ПКс-26. Здатність здійснення контролю за додержанням у підрозділах підприємства законодавчих та інших нормативно-правових актів з пожежної та техногенної безпеки об'єкта, виробничих процесів, вимоги чинних нормативних документів в умовах виробництва.

Програмні результати навчання (ПРН)

РН-3. Аналізувати суспільні явища й процеси на рівні, необхідному для професійної діяльності, знати нормативно-правові засади забезпечення цивільного захисту, питання нормативного регулювання забезпечення заходів у сфері цивільного захисту та техногенної безпеки об'єктів і територій.

РН-12. Визначати технічний стан зовнішніх та внутрішніх інженерних мереж та споруд для оцінювання відповідності його вимогам цивільного захисту, техногенної безпеки.

РН-13. Класифікувати речовини, матеріали та суб'єкти господарювання за ступенем їх небезпечності.

РН-19. Знати типи автоматизованих систем раннього виявлення надзвичайних ситуацій та оповіщення, загальні технічні характеристики та вимоги до застосування систем управління, зв'язку та оповіщення у надзвичайних ситуаціях.

РН-25. Організовувати та проводити навчання населення діям у надзвичайних ситуаціях; доносити до фахівців і нефахівців інформацію, ідеї, проблеми, рішення та власний досвід у сфері професійної діяльності.

РН-26. Знати властивості горючих речовин і матеріалів, механізм виникнення процесів горіння і вибуху.

Структура та зміст навчальної дисципліни

Тема	ПРН	Форми організації навчання	Кількість годин		
			Денна форма	Заочна форма	
Модуль 1					
Змістовий модуль 1. Система забезпечення пожежної безпеки та її складові					
1	Тема 1. Загальні відомості про пожежу, пожежну безпеку та протипожежний захист. Основні терміни та визначення. Аналіз пожежної безпеки в Україні та Рівненській області. Пожежа, умови та причини виникнення. Наслідки пожеж. Класифікація пожеж. Прямі та побічні збитки від пожеж тощо. Небезпечні чинники пожежі, їх критичні значення та вплив на людей.	РН-1; 3	Л	2	1
			ПЗ		1
			СР	8	8
2	Тема 2. Законодавча та нормативно-правова база з питань пожежної	РН-6	Л	2	
			ПЗ		

	<p>безпеки. Основні законодавчі і нормативно-правові акти, система стандартів пожежної безпеки. Реєстр НАПБ, загальнодержавні, міжгалузеві, галузеві нормативні акти та стандарти. Права та обов'язки органів місцевого самоврядування, роботодавців, працівників щодо забезпечення пожежної безпеки. Функції та повноваження Державної служби України з надзвичайних ситуацій. Порядок обліку та розслідування пожеж.</p>		СР	8	8
3	<p>Тема 3. Складові систем та комплексів, що забезпечують пожежну безпеку об'єкту захисту та їх характеристика. Шляхи забезпечення пожежної безпеки об'єкта. Прийнятний рівень пожежної безпеки людей, прийнятний рівень індивідуального пожежного ризику. Система попередження пожежі та вимоги до неї. Способи забезпечення пожежної безпеки комплексом протипожежного захисту та вимоги до них. Система управління пожежною безпекою та вимоги до неї.</p>	РН-1; 2; 6	Л	2	
			ПЗ	2	1
			СР	8	8
4	<p>Тема 4. Способи попередження утворення горючого середовища. Класифікація речовин і матеріалів за горючістю та показниками пожежонебезпечності. Способи обмеження маси та об'єму горючих речовин і матеріалів. Ізоляція горючого середовища та пожежонебезпечних виробництв. Застосування обладнання для захисту технологічних комунікацій від пошкоджень та аварій.</p>	РН-4	Л	2	
			ПЗ		1
			СР	8	8
5	<p>Тема 5. Способи попередження утворення джерел запалювання в горючому середовищі. Поняття джерел запалювання. Класифікація пожежонебезпечних та вибухонебезпечних зон та вибір електрообладнання. Захист об'єктів від прямих ударів та вторинних проявів блискавки. Методи розрахунку зон захисту, утворених блискавкоприймачами. Засоби та заходи захисту від джерел запалювання механічного походження. Захист від статичної електрики.</p>	РН-2	Л	2	
			ПЗ	4	1
			СР	8	8
6	<p>Тема 6. Способи та засоби обмеження розповсюдження пожежі. Протипожежні перешкоди, їх класифікація. Типи та влаштування протипожежних перешкод, вимоги до їх конструктивних рішень. Нормування максимально-допустимих площ, відсіків, поверхів. Обмеження поширення пожежі в будинках. Нормування влаштування обвалувань, занавісів, воріт, дверей, розривів, зон. Порядок визначення протипожежних розривів. Обмеження поширення пожежі між будинками.</p>	РН-4; 7	Л	2	
			ПЗ	2	2
			СР	8	8

7	<p>Тема 7. Засоби виявлення пожеж. Системи протипожежного захисту та вимоги до них. Класифікація систем</p>	РН-4	Л	2	
			ПЗ		

	протипожежного захисту. Класифікація систем автоматичної пожежної сигналізації та автоматичних установок пожежогасіння. Порядок забезпечення об'єктів та приміщень системами автоматичної пожежної сигналізації та автоматичними установками пожежогасіння. Системи централізованого пожежного спостереження.		СР	6	8
8	Тема 8. Засоби гасіння пожеж. Пожежна техніка та її види. Первинні засоби пожежогасіння. Класифікація вогнегасників. Основні вимоги до вогнегасників. Порядок визначення типу та необхідної кількості первинних засобів пожежогасіння. Особливості гасіння електроустаткування, що перебуває під напругою. Вимоги безпеки. Зовнішній та внутрішній протипожежний водопровід. Витрати на зовнішнє пожежогасіння, порядок їх визначення. Витрати на внутрішнє пожежогасіння, порядок їх визначення. Пожежні кран-комплекти, їх обладнання та оснащення. Вимоги пожежної безпеки до утримання протипожежного водопроводу. Використання і обліку.	РН-3; 4	Л	2	
			ПЗ	2	2
			СР	6	8
9	Тема 9. Забезпечення захисту людей і матеріальних цінностей. Об'ємно-планувальні, технічні рішення та протипожежні вимоги евакуації людей з будівель різного призначення. Засоби колективного та індивідуального захисту людей від впливу небезпечних чинників пожежі під час евакуації. Вентиляція та протидимний захист будівель. Системи оповіщення та евакуації людей про пожежі. Евакуаційне освітлення. Плани евакуації, вимоги до складання та відпрацювання.	РН-3; 4; 5	Л	2	
			ПЗ	2	1
			СР	6	8
10	Тема 10. Створення умов для успішної ліквідації пожежі. Вимоги протипожежних норм і правил до розміщення та планування території. Дороги, в'їзди та проїзди, їх нормування. Відстані між будівлями та спорудами. Вимоги до розміщення інженерних мереж. Вимоги режимного характеру до утримання території..	РН-6; 7	Л	2	
			ПЗ	2	2
			СР	6	8
11	Тема 11. Організація пожежної охорони. Види пожежної охорони та порядок створення і організації її роботи: державна, місцева, добровільна, відомча. Перелік суб'єктів господарювання, в яких створюється відомча пожежна охорона. Порядок комплектування, фінансово-матеріального забезпечення пожежної охорони.	РН-6; 7	Л	2	1
			ПЗ		
			СР	6	8
12	Тема 12. Організація навчань з питань пожежної безпеки. Організація навчання населення заходам та правилам пожежної безпеки та поведінки разі виникнення пожеж та аварій. Протипожежні інструктажі, їх види, порядок та періодичність проведення. Реєстрація інструктажів. Пожежно-технічний мінімум. Інструкції про заходи пожежної безпеки, їх види, зміст. Дії у випадку виникнення пожежі. Знаки пожежної безпеки.	РН-6	Л	2	
			ПЗ	2	1
			СР	6	10
13	Тема 13. Нагляд і контроль за додержанням норм і правил пожежної безпеки. Державний та територіальний нагляд з пожежної безпеки. Посадові особи державного та територіального нагляду у сфері цивільного захисту, пожежної,	РН-6	Л	2	

	техногенної безпеки. Декларації відповідності матеріально-технічної бази суб'єкта господарювання вимогам законодавства з питань пожежної безпеки. Порядок зупинення роботи підприємств, об'єктів, окремих виробництв, цехів, дільниць, експлуатації машин, механізмів, устаткування. Відповідальність за забезпечення пожежної безпеки. Порядок притягнення порушників пожежної безпеки до відповідальності. Санкції за порушення вимог законодавства з питань техногенної та пожежної безпеки. Порядок створення та організації роботи служби пожежної безпеки, їх основні завдання та функції. Порядок створення та організації роботи пожежно-технічних комісій, їх основні завдання та функції.	ПЗ		
		Разом		Л
		ПЗ	16	12
		СР	78	106

Форми та методи навчання

Форми навчання: інституційна (очна (денна), заочна, дистанційна); дуальна. Форми освітнього процесу: навчальні заняття; самостійна робота; практична підготовка; контрольні заходи. Види навчальних занять: лекція; практичне заняття; консультація. Методи навчання: словесний метод: акроматичний (викладальний) – лекція; евристичний (запитальний) – бесіда; діалогічний метод; практичні методи: практичні заняття; наочні методи; робота з навчально-методичною літературою, науково-виробничими журналами, нормативно-правовими актами; відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями, демонстрація готових рішень.

Інструменти, обладнання, програмне забезпечення

Мультимедіа-, відео- і звуковідтворююча, проєкційна апаратура (проєктори, екрани тощо). Комп'ютери, комп'ютерні системи та мережі. Програмне забезпечення (для підтримки дистанційного навчання, Інтернет-опитування тощо). Бібліотечні фонди (підручники і навчальні посібники, методичні рекомендації, наукова література тощо).

Порядок оцінювання програмних результатів навчання/ результатів навчання

Підсумковою формою контролю навчальної дисципліни є залік. Обов'язковими видами завдань, що підлягають оцінюванню є: практичні заняття, поточні контрольні модулі (№№ 1, 2) за змістом лекційного курсу.

Шкала оцінювання досягнень ПРН здобувачами вищої освіти

Вид заняття	Бали	Форма контролю
1. Поточна складова оцінювання		
Змістовий модуль 1		
Тема 1. Загальні відомості про пожежу, пожежну небезпеку та протипожежний захист.	20	Тест МК1
Тема 2. Законодавча та нормативно-правова база з питань пожежної безпеки.		
Тема 3. Складові систем та комплексів, що забезпечують пожежну безпеку об'єкту захисту та їх характеристика.		

Тема 4. Способи попередження утворення горючого середовища.		
Тема 5. Способи попередження утворення джерел запалювання в горючому середовищі.		
Тема 6. Способи та засоби обмеження розповсюдження пожежі.		
Тема 7. Засоби виявлення пожеж.		
Тема 8. Засоби гасіння пожеж		
Тема 9. Забезпечення захисту людей і матеріальних цінностей.	20	Тест МК2
Тема 10. Створення умов для успішної ліквідації пожежі.		
Тема 11. Організація пожежної охорони		
Тема 12. Організація навчань з питань пожежної безпеки.		
Тема 13. Нагляд і контроль за додержанням норм і правил пожежної безпеки.		
Усього лекційних занять	40	
1.1. Практичне заняття №1 Визначення рівня пожежної безпеки людей та індивідуального пожежного ризику.	7	Виконання завдання
1.2. Практичне заняття №2 Вибір електрообладнання відповідно до класу зони за пожежною та вибухопожежною небезпекою.	14	Виконання завдання
1.3. Практичне заняття №3 Визначення необхідної кількості первинних засобів пожежогасіння для приміщення, об'єкту в цілому.	7	Виконання завдання
1.4. Практичне заняття №4 Визначення необхідного ступеню вогнестійкості та витрат води на зовнішнє пожежогасіння для будівель різного призначення.	7	Виконання завдання
1.5. Практичне заняття №5 Організація евакуації людей. Розрахунок часу евакуації з будівель з масовим перебуванням людей.	7	Виконання завдання
1.6. Практичне заняття №6 Розробка інструкцій про заходи пожежної безпеки для цеху, дільниці тощо.	7	Виконання завдання
1.7. Практичне заняття №7 Визначення протипожежних розривів між будівлями та спорудами підприємства.	7	Виконання завдання
Усього практичних занять	56	
Звіт самостійної роботи	4	Виконання завдання
Усього поточна складова оцінювання:	60	
2. Підсумкова складова оцінювання		
2.1. Модульний контроль №1	20	Тест
2.2. Модульний контроль №2	20	Тест
Усього підсумкова складова оцінювання:	40	
Разом:	100	

Критерії оцінювання практичних завдань (% від кількості балів, якими оцінюється кожне практичне завдання):

0% – завдання не виконано;

40% – завдання виконано частково та містить суттєві помилки методичного або розрахункового характеру;

60% – завдання виконано повністю, але містить суттєві помилки у розрахунках або в методиці;

80% – завдання виконано повністю і вчасно, проте містить окремі несуттєві недоліки (розмірності, висновки, оформлення тощо);

100% – завдання виконано правильно, вчасно і без зауважень.

Поточні модульні контролю проводяться у формі комп'ютерного тестування, яке проводить центр незалежного оцінювання, і містять

питання теоретичного та практичного характеру. У тестові завдання включаються також питання тем самостійної роботи з навчальної дисципліни. Кількість питань у модульному контролі становить не менше 100 на 1 кредит навчальної дисципліни.

Таблиця формування тестового завдання поточного контролю знань (модулі 1 і 2)

Рівень завдань	Кількість завдань в білеті	Оцінка завдань (бали)	
		за одне	Загальна (макс.)
1	20	0,5	0-10
2	9	0,9	0-8,1
3	1	1,9	1,9
Усього	30		0-20

Поточний контроль навчальних досягнень здобувачів за навчальною дисципліною здійснюється відповідно до «Положення про семестровий поточний та підсумковий контроль навчальних досягнень здобувачів вищої освіти» (<http://ep3.nuwm.edu.ua/15311/>).

Звернення та вирішення конфліктних ситуацій здійснюється на підставі «Положення про врегулювання конфліктних ситуацій у Національному університеті водного господарства та природокористування» (<http://ep3.nuwm.edu.ua/18583/>).

Умови отримання додаткових балів:

- участь у кафедральних наукових конференціях (доповідь за тематикою навчальної дисципліни) – 5 балів;
- участь у Всеукраїнській науковій конференції (тези за тематикою навчальної дисципліни) – 10 балів;
- участь у конкурсі студентських наукових робіт (наукова робота за тематикою навчальної дисципліни) – 15 балів;
- індивідуальна (науково-дослідницька) робота з тематики навчальної дисципліни, яка не увійшла в матеріал лекцій (звіт про роботу) – 10 балів.

Рекомендована література

Основна:

1. Кусковець С. Л., Шаталов О. С., Турченко В. О. Основи теорії горіння та вибуху : Навчальний посібник. Рівне : НУВГП, 2012. 374 с. URL: <http://ep3.nuwm.edu.ua/eprint/2156/> (дата звернення: 12.03.2023).

2. Кусковець С. Л., Кухнюк О. М., Крук С. І., Шаталов О. С. Основи пожежної безпеки виробництв. Частина 1. Теоретичні основи забезпечення пожежної безпеки технологічних процесів виробництв: навч. посіб. Рівне : НУВГП, 2016. 249 с. URL: <http://ep3.nuwm.edu.ua/4467/1/V32.pdf> (дата звернення: 12.03.2023).

3. Кусковець С. Л., Кухнюк О. М., Крук С. І., Шаталов О. С. Основи пожежної безпеки виробництв. Частина 2. Забезпечення пожежної безпеки типових технологічних процесів: навч. посіб. Рівне : НУВГП. 2016. 175 с. URL: <http://ep3.nuwm.edu.ua/4468/1/V33.pdf> (дата звернення: 12.03.2023).

4. Кусковець С. Л., Шаталов О. С., Кусковець А. С. Пожежна безпека виробництва. Лабораторний практикум : навч. посіб. Рівне : НУВГП, 2013. 96 с. URL: <http://ep3.nuwm.edu.ua/2322/1/728230%20zah.pdf> (дата звернення: 12.03.2023).

Допоміжна:

5. ДСТУ 8828:2019 Пожежна безпека. Загальні положення. URL: <https://cutt.ly/7nzvrfo> (дата звернення: 12.03.2023).

6. ДСТУ 8829:2019 Пожежовибухонебезпечність речовин і матеріалів. Номенклатура показників і методи їхнього визначення. Класифікація. URL: <https://cutt.ly/jnzc6PM> (дата звернення: 19.02.2023).

7. ДСТУ 2272:2006 Пожежна безпека. Терміни та визначення основних понять. URL: <https://cutt.ly/wnzc9ZE> (дата звернення: 12.03.2023).

8. ДСТУ 2273:2006 Протипожежна техніка. Терміни та визначення основних понять. URL: <https://cutt.ly/TnzcMqQ> (дата звернення: 19.02.2023).

9. ДСТУ 4297:2004 Пожежна техніка. Технічне обслуговування вогнегасників. Загальні технічні вимоги. URL: <https://cutt.ly/5nzcJzP> (дата звернення: 12.03.2023).

10. 11. ДСТУ 3734-98

11. Пожежна техніка. Вогнегасники пересувні. Загальні технічні вимоги. URL: <https://cutt.ly/RnzcAjV> (дата звернення: 12.03.2023).

12. ДСТУ EN 2:2014 Класифікація пожеж. URL: <https://cutt.ly/xnzcOIB> (дата звернення: 12.03.2023).

13. ДСТУ Б В.1.1-36:2016 Визначення категорій приміщень, будинків та зовнішніх установок за вибухопожежною та пожежною небезпекою. URL: <http://surl.li/fnbpg> (дата звернення: 12.03.2023).

14. ДСТУ EN 62305-3:2021 Фізичні руйнування споруд та небезпека для життя людей URL: <http://surl.li/fnbmn> (дата звернення: 12.03.2023).

15. НАПБ А.01.001-2014 Правила пожежної безпеки в Україні. URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z0252-15> (дата звернення: 12.03.2023).

16. ДБН Б.2.2-12:2019 Планування і забудова територій. URL: <https://cutt.ly/iWuWuLJ> (дата звернення: 12.03.2023).

17. ДБН В 1.1-7-2016 Пожежна безпека об'єктів будівництва. URL: <https://cutt.ly/9WuWa0u> (дата звернення: 12.03.2023).

18. ДБН В.2.5-56-2014 Інженерне обладнання будинків і споруд. Системи протипожежного захисту. URL: <https://cutt.ly/BWuWfDj> (дата звернення: 12.03.2023).

19. СНиП 2.09.02-85* Производственные здания. URL: http://www.cgntb.dp.ua/menu_479.html (дата звернення: 12.03.2023).

20. ДБН В.2.5-74:2013 Водопостачання. Зовнішні мережі та споруди. Основні положення проектування. URL: <https://cutt.ly/UWuWv73> (дата звернення: 12.03.2023).

21. Наказ МВС України № 25 від 15.01.2018 Правила експлуатації та типові норми належності вогнегасників. URL: http://search.ligazakon.ua/_doc2.nsf/link1/RE31677.html (дата звернення: 12.03.2023).

22. НПАОП 40.1-1.32-01 Правила будови електроустановок. Електрообладнання спеціальних установок. URL:

<https://cutt.ly/oWvhBgY> (дата звернення: 12.03.2023).

23. Кусковець С. Л. Протипожежне водопостачання підвищеного тиску в сільських населених пунктах : монографія. Рівне : НУВГП, 2020. 162 с. URL: <https://cutt.ly/ZWuWYib> (дата звернення: 12.03.2023).

24. Кодекс цивільного захисту України із змінами. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/5403-17> (дата звернення: 12.03.2023).

Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Український науково-дослідний інститут цивільного захисту. URL : <https://idundcz.dsns.gov.ua/>.

2. CTIF International Association of Fire and Rescue Services. URL : <https://www.ctif.org/>

3. Наукова бібліотека НУВГП. URL: <http://nuwm.edu.ua/naukova-biblioteka> (інформаційні ресурси у цифровому репозиторії).

4. Журнал «Охорона праці і пожежна безпека». URL : <http://oppb.com.ua>.

Поєднання навчання та досліджень

Здобувач вищої освіти може приймати участь у роботі наукових гуртків кафедри охорони праці та безпеки життєдіяльності, студентських наукових конференціях, конкурсі студентських наукових робіт з результатами досліджень за тематикою навчальної дисципліни (Положення про проведення конкурсу студентських наукових робіт "Наука очима молоді" в НУВГП URL: <https://ep3.nuwm.edu.ua/8630/>

ПОЛІТИКИ ВИКЛАДАННЯ ТА НАВЧАННЯ

Перелік соціальних, «м'яких» навичок (soft skills)

Взаємодія з людьми та вміння працювати в команді; оцінювати ризики та приймати рішення; уміння управляти людьми та управлінські якості; навички самоорганізації; навички комунікації; вміння працювати з інформацією; формування власної думки та прийняття рішень.

Дедлайни та перекладання

Оголошення стосовно дедлайнів здачі частин навчальної дисципліни відповідно до політики оцінювання оприлюднюються на сторінці даної дисципліни на платформі MOODLE <https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=2399> за календарем та відповідно до «Порядок ліквідації академічних заборгованостей у НУВГП» URL: <http://ep3.nuwm.edu.ua/4273/>

Неформальна та інформальна освіта

Здобувачі при вивченні навчальної дисципліни можуть перезарахувати результати навчання отримані при неформальній та інформальній освіті відповідно до «Положення про неформальну та інформальну освіту Національного університету водного господарства та природокористування» (<https://ep3.nuwm.edu.ua/18660/>).

Для здобувачів вищої освіти є можливість скористатись онлайн-курсами освітніх платформ Coursera (<https://www.coursera.org/programs/national-university-of-water-and-environmental-eng-on-coursera-ioegs?currentTab=CATALOG>), Ukraine Global Faculty (<https://mooc4ua.online/platforms/5>), Labster

(<https://www.labster.com/simulations>), що допоможуть у вивченні спорідненої навчальної дисципліни у провідних університетах світу.

Правила академічної доброчесності

Здобувачі вищої освіти мають дотримуватись академічної доброчесності відповідно до вимог «Положення про виявлення та запобігання академічного плагиату в НУВГП (<http://ep3.nuwm.edu.ua/10325/>) та дотримуватись вимог Кодексу честі студента у НУВГП (<http://ep3.nuwm.edu.ua/4917/>).

З метою залучення здобувачів вищої освіти до організації процесу як рівноправних учасників у НУВГП діє «Порядок звернень здобувачів вищої освіти та інших осіб, які навчаються в Національному університеті водного господарства та природокористування» (<https://ep3.nuwm.edu.ua/15467/>).

Вимоги до відвідування

Виконання практичних занять (звіт з практичних занять) та проходження поточних контролів з навчальної дисципліни є обов'язковим. Завдання на практичні заняття отримуються здобувачем на практичному занятті або розміщуються на навчальній платформі Moodle (<https://exam.nuwm.edu.ua/course/view.php?id=2399>). Пропущені заняття опрацьовуються здобувачем самостійно.

Нормативні документи, що містять інформацію щодо організації освітнього процесу у НУВГП:

«Положення про індивідуальний графік навчання студентів денної форми навчання НУВГП» URL: <http://ep3.nuwm.edu.ua/6226/>

«Інструкція для здобувачів вищої освіти щодо організації та проведення навчальних занять у дистанційній формі» URL: <https://ep3.nuwm.edu.ua/19215/>

«Положення про індивідуальний навчальний план здобувача вищої освіти в НУВГП» URL: <https://ep3.nuwm.edu.ua/20050/>

Автор
Доцент

Сергій КУСКОВЕЦЬ

Затверджено

{{JS:[oSigner.sFIO_Referent]' ? "[OSIGNER.SFIO_REFERENT]":'[oSigner.sNameFamilyUcase]}}

документ підписаний КЕП
Номер документа СИЛ №350 від [sDateTime_SignWriteAgree_Last]
Підписувач СОРОКА ВАЛЕРІЙ СТЕПАНОВИЧ
Підписувач (дані КЕП): [oSignECP.sSigner_Sert]
Сертифікат 58E2D9E7F900307B0400000807E2D0054327D00

